

[Horn.]

Disse betragtninger om lovforslagene.

Endelig til slut en bemærkning om det forslag til folketingsbeslutning, der er fremsat af medlemmer af den konservative gruppe. Dette forslag er nu gennemgået af ministeren, og jeg kan ikke se rettere, end at alle de synspunkter, det indeholder, udmærket vil kunne fremføres i det udvalg, der kommer til at behandle de foreliggende lovforslag, og så kan vi drøfte tingene dér. Skulle jeg sige noget anerkendende om forslaget til folketingsbeslutning, måtte det være, at man har været så fiffig at vente så længe med at fremsætte det, at man var nogenlunde sikker på, at der ikke kunne etableres et 8. skoleår. Jeg tror, at Folkeskolens leder havde ret, da han fornylig skrev, at forslaget kom en postgang for sent.

Marius Buhl: Hovedhensigten med de foreliggende lovforslag er jo at gavne og fremhjelpe den almindelige folkeskole i byerne og på landet, d. v. s. i byerne væsentligst den såkaldte eksamensfri mellemskole og på landet den almindelige kommuneskole. Hensigten er ikke at gøre eksamensskolen bedre. Det er det ikke, fordi alle er enige om, at eksamensskolen som sådan er god i forvejen; der er ingen, der kritiserer den som eksamensskole betragtet.

Det ville selvfølgelig så være nærliggende at spørge: ja men hvorfor da ikke hjælp folkeskolen, men lade være at røre ved eksamensskolen? Det er jo det spørgsmål, som man har mødt både de foreliggende og venstres tidligere forslag med, og det er også det, der er hovedtanken i det foreliggende konservative forslag til folketingsbeslutning. Det var det letteste, og det var ganske sikkert også det mest populære, særlig i øjeblikket; hvordan så vinden blæser om et par års tid, kan man ikke vide, når man tager i betragtning, hvordan den var i færd med at blæse for to år siden. Men i dag var det det letteste og også det populæreste. Jeg tror bare ikke, at det kan lade sig gøre, og derfor kan jeg heller ikke gå ind for det konservative forslag. Jeg tror nemlig, at det er kommet dertil med den nuværende eksamensskole, at selv om den ikke har nogen gal, ikke har nogen egoistisk hensigt, griber den efter sin form ind i den alminde-

lige folkeskole på en sådan måde, at den svækker dennes arbejdsmuligheder.

Enhver ved jo, at den nuværende skoleordning deler børnene i 11-12 års alderen. Denne tidlige deling bidrager efter min mening til, at for mange uegnede kommer ind i eksamensskolen, fordi grundlaget for en sådan deling i en så tidlig alder er for svagt, for ringe. Man kan ikke have det overblik, der er nødvendigt for at kunne afgive et egentligt skøn. Jeg gad vide, om der er ret mange mellemskolefolk, der ikke kender eksempler på, hvordan det kan gå med elever, man får ind i 11 års alderen med en række blanke ug'er fra den afleverende kommuneskole — i og for sig på grundlag af en rigtig bedømmelse. Det er især den type af søde småpiger, som er så pertentlige, som forstår at skrive tallene lige under hinanden, sætte streg under og lægge sammen, forskubbe linealen og sætte to streger under facit; der er talt ganske nøjagtigt sammen. De kan på grund af deres flid og beægelighed lære at læse smukt, ja, næsten deklamere ved forældrebesøg på skolen. Det er alt sammen rørende, det er alt sammen skønt. Der er faktisk ikke nogen vej uden om at give dem et ug; det er fint. Men i løbet af to år, når problemerne melder sig, blot de små problemer i regning og andre steder, begynder det at svipse. Nu beder jeg de tilstedeværende damer ikke blive fornærmede, fordi jeg nævner småpigerne, men det gælder ikke så tit for drengenes vedkommende, fordi de er mere sjuskede med det samme; dem kan man bedre bedømme, de snyder ikke én så meget i så henseende. Det har enhver lærer været ude for, og jeg synes, det ville være ret tåbeligt at benægte, at sligt kan forekomme og også forekommer temmelig ofte.

Der er imidlertid også det, at forældrene ræsonnerer som så: ja, der er dog 2-3 år tilbage, før de i det hele taget kan komme ud af skolen, og får vi dem ind i mellemskolen, er det kun et ekstra år; vi tager chancen. Kan han eller hun ikke klare sig, kan de altid gå ud i konfirmationsalderen. Det betyder, at der bliver et meget stort frafald i konfirmationsalderen, mindst vel i de private skoler. Det hænger nok sammen med personlige årsager; den private skole står ligesom eleverne nærmere; men i alle